

פרד"ס התורה בפרשת השבוע בעריכת הרב נעם יעקבי שליט"א

להקדשות ותורמות ולקבלת העלון במייל: n0506933962@gmail.com פל: 0506933962

ראש חודש השון מתעורר הרצון לבית המקדש השלישי

מקדש להשם יתברך ברוך הוא. וזהו ועשו לי מקדש אמתי ושכנתי בתוכם, היינו כשיקדשו עצמם למטה שאז אני שוכן בתוכם אז ערשין לי מקדש למעלה".

ולכן נקרא 'בית הבחירה' שיבוא ויבנה על ידי הבחירה שלנו, לבחור ברצון טוב להשתוקק ולכסוף לזה. ובפרט לאור דברי הישמח משה (ראה דף קיא) "והיה המקום אשר יבחר ד' וגו' (דברים יב, יא), מה שנקרא בית המקדש 'בית הבחירה', מלבד הפשוט שהוא המקום אשר בחר לו לשכן שמו שם, גם לזה כיון השם הזה, כי זה המקום אשר מלאכי השרת אינם זוכים לו בעת המובחר, כמו שדרשו (ירושלמי יומא פ"ה ה"ב) וכל אדם לא יהיה כו' (ויקרא טז יז), וכל אדם - לרבות מלאכי השרת, רק זה שנדדך על ידי בחירתו זוכה לזה, והבן זה. ואף שנקרא כולו בית הבחירה, היינו מפני שהעיקר בכל דבר היא הנקודה והחיות הפנימיות, והבן".

קודש קדשים כלב כל אחד מישראל

בני ישראל מתחננים להשי"ת, ברחמים מבקשים על נפשינו, שיבינו ויחיו בזה, שהבית השלישי הוא הלב של כל איש ישראל, שם נגנז קודש הקדשים, ונגנז בלב כל איש מישראל. כעין דברי המאור עינים על גניזת משה רבינו, וז"ל (תרומה) "ולא ידע איש את קבורתו - פירוש שלא ידעו היכן משה קבור ונגנז, כי באמת הוא נגנז ונקבר בדעת של כל אחד ואחד מישראל". וכעין שלא נזכר שמו של משה בפרשת תצוה לפי שבכל דור ודור הולך עמם, כמו שתמצא ברעיא מהימנא (ח"ג רע"ג).

והוא ביניהם בנעלם ורועה אותם לכך נעלם שמו.

וכשם שגניזת גופו של משה רבינו מורה על זה שיש לכל יהודי ויהודי שייכות עמו, וכל מה שלומד תורה הוא בכוחו של משה רבינו. כך גם גניזת הארון בקודש הקדשים מורה על זה שיש לכל יהודי קודש קדשים בלב, נקודת הרצון שבלב ששם סגור עם השי"ת - וכל אדם לא יהיה באוהל מועד, ואין לשום מלאך ושרף השגה ברצונות של יהודי, ושם בקודש הקדשים נכנס הכהן גדול שמאיר לנשמות ישראל כח הרצונות, ונושא על מצחו תמיד הציץ - לרצון לפני הוי"ה.

לתקן פגם הנח"ש ולהחשיב את הרצון בחודש חשו"ן

בני ישראל מתחננים להשי"ת בעת הזאת, אבינו שבשמים לאחר ימים טובים כאלו, ולאחר עבודות כאלו של בני ישראל כל חד לפום מה דמשער בליביה, בפרט כשעומדים בראש חודש חשו"ן, תן לנו הכח להאמין ברצונות הטובים, כמה יקרים וחשובים הם בעיניך.

וי"ל סוד חודש חשו"ן - אותיות 'נחש', הנחש הקדמוני מלבד מה שהחטיא את אדה"ר, עוד יותר מזה גרם לו התרחקות שלאחר החטא, וכמבואר כמה פעמים בספרי הרה"ק מראפשיץ זי"ע (עטרת ישועה וילך) "וכאשר אמר מרן רבינו הקדוש מלובלין זצלה"ה אשר יותר חביב להס"מ העצבות אחר העבירה מן העבירה גופא" (עיין בספר דברי אמת עמוד יט ומובא באמרי נועם פרשת מצורע מאמר א). עיקר הזוהמא שהכניס הנחש באדם ובחוה, היתה התקררות מהרצונות, שבהרגשת ההרחקה יותר לא האמינו בחשיבות רצונם הרוצה רק לעשות רצון השי"ת, ומי מעכב שאור שבעיסה. על כן זהו התיקון בחודש חשו"ן, לתקן את פגם הנחש, להחשיב את הרצונות שאנו משתוקקים לבנין בית המקדש השלישי, ואז האש של הבית המקדש השלישי יבער בלב כל אחד.

מבקשים ומתחננים שיבער אש הבורע של אורו של משיח בלב כל

רעוא דרעיון דראש חודש חשו"ן

עומדים בזמן רעוא דרעיון, זמן שנשמות ישראל משתוקקים אל הגילוי של 'אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', בני ישראל מתחננים להשי"ת - מחכים כל ימות השבוע על הזמן גילוי זה, בני ישראל מתחננים 'ואני תפלתי לך הוי"ה' שיהיה כבר ה'עת רצון' כאשר זה מתגלה בבריאה זהו החיים של הבריאה.

ובפרט כשעומדים בשבת ראש חודש חשו"ן שהוא זמן חינוך בית המקדש השלישי, כידוע האריכות בדברי הבני יששכר בכמה מקומות, בית ראשון נתחנך בתשרי, בית שני בכסלו - חנוכה, ובית שלישי יהיה בחודש חשו"ן, הכל בחודשים של בני רחל עקרת הבי"ת כידוע, ואכמ"ל באריכות דבריו.

הרי כשעומדים בראש חודש חשו"ן, 'ראש' החודש מבטא שורש הרצון של כל החודש, בסוד 'שעירי רצון' כי הרצון הוא הכתר - 'כצנה רצון תעטרנו' והוא חלק היחידה שבנפש - הראש והכתר לכל שאר חלקי הנפש, הרי עכשיו מתעורר שורש הרצון מההשתוקקות לבית המקדש השלישי, שאנו משתוקקים בכל יום ויום ובפרט בחודש חשו"ן. בני ישראל מתחננים להשי"ת לחיות בעבודה זו, בהתעוררות של עת רצון, לחכות לייחל ולצפות, מתי יהיה זה הגילוי של בית המקדש השלישי, ובוודאי שיהיה הרבה גילויים דרגות על דרגות, ביאת המשיח, תחיית המתים ובנין בית המקדש, אבל באופן כללי מבקשים וכמהים שיבוא זה הזמן, "ולא יהיה עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד, שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" (רמב"ם בסוף ספר היד), ועל זה מבקשים ומתחננים ביותר בזמן גילוי אריכת אפים, שיתעורר רחמיו וחנינותיו להתגלה ולהתודע על כל באי עולם.

מעשה ידי אדם שמעורר מעשה ידי שמים

הנה ידוע משה ומתן בראשונים ובעיקר בין רש"י לרמב"ם אם ייבנה בית המקדש השלישי במעשה אדם או במעשה שמים, דבדי רש"י (סוכה מא, א ד"ה אי נמי) "אבל מקדש העתיד שאנו מצפין, בנוי ומשוכלל הוא יגלה ויבוא משמים, שנאמר (שמות טז, יז) 'מקדש ה' כוננו ידך' ופסק הרמב"ם (פי"א מהלכות מלכים ה"א) "ובונה [המלך המשיח] המקדש", וכן כותב (שם ה"ד) "ובונה המקדש במקומו" ובהלכות בית הבחירה (פ"א ה"ד) כותב "וכן בנין העתיד להבנות" ובאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים, ויש בספה"ק לבאר סוגיא זו כל אחד לפי דרכו בקודש נהדר.

ויש לפרש בפנימיות ששניהם יהיו, מעשה ידי אדם - הכוונה לאתערותא דלתתא שאנו בני אדם משתוקקים ומעוררים רצונות וכיסופים להתגלות זו, ובמעשה ידי אדם שלנו נעורר מעשה ידי שמים להשלים את בנין הבית בפועל, 'בורא עולם בקנין השלם זה הבנין' שהתחיל מאבנים קטנות, נקודות הכסף, מהתנוצץ רצונו הטובים, ויהיה נשלם על ידי אש דלמעלה.

ודבר זה מבואר הרבה בספרי החסידות, וזה מעשה הצדיקים שבכל מה שעושים כאן למטה מכוונים למעלה שיושלם הבנין למעלה, זהו עבודת הצדיקים שבונים את בית המקדש, וכדאיתא בדברי הרה"ק מראפשיץ זי"ע בשם הרבי מלובלין זי"ע, וכן בנועם אלימלך בפרשת כי תבוא, ועוד (נו"א פקודי) "זהו ועשו לי מקדש כו', שבית המקדש שלמעלה מכיון כנגד בית המקדש שלמטה, וכשאדם מקדש עצמו למטה, עושה

אחד מישראל, ולא מתעסקים בחישוב ובדחיקת הקץ, וכידוע דברי הקאמארנא זי"ע (היכל הברכה בראשית), שמאריך שם ב"ג עיקרים בסוד

דברי הספד על הגה"צ המקובל רבי דוד בצרי זצ"ל מאת הרב הגאון האדיר ציס"ע המקובל האלוהי רבי יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א

אמר לו שכשיש מלחמה ונופלים פצצות וטילים יש לומר תיקון חצות ולמלאות כוסו בדמעות, וכן היה הוא עושה בפועל, שהיה בוכה הרבה על צער השכינה.

המעשה שהציל הבית לחם יהודא רבי יהודא פתייא את בני ארץ ישראל מהצר הצורר וכן שמע ממנו מורנו את המעשה שהבאנו כמ"פ על זקינו הבל"י שבבכיותיו על קבר רחל הציל את בני מהצר הצורר בשנות המלחמה. שכשעמד הרשע העמלקי להיכנס לאר"י עשו הבל"י ואשתו ריבוי תפילות ובקשות בקבר רחל עד שזכו שניהם להתגלות רחל אמנו - התגלות השכינה הק' שגילתה להם שכבר בטלה ונמתקה הגזירה מיושבי אר"ה ק, והוסיף בזה כמה פרטים במעשה,

שהרה"ק הר"י הגיע לשם עם תלמידיו וערכו שם תפילות ותחנונים, ובגמרם התפילות ורצו לפנות לנסוע לביתם, שמע איך מדברים הערבים בינם לבין עצמם בערבית, ואומרים זל"ז שהבכיות והתפילות של היהודים לא יועילו להם כלום, כי עוד מעט יבואו לכאן הגרמנים וישחטו את כולם (עכ"ל הטמא ר"ל), ובשמעו זאת ציוה לתלמידיו לחזור איתו לציון הק' ונתן לכל אחד מהם בידו כוס, והורה להם שעל כל אחד למלאות הכוס בדמעות שלישי, והתחילו בהתעוררות מחודשת להתפלל ולהתחנן בבכיות ובדמעות, ואז באמצע התפילות הנשגבות האלו זכו לגילוי רחל אמנו כנ"ל,

וסיפר שהרה"ק אדמו"ר האמרי אמת מגור אמר על הבית לחם יהודה (הר"י פתייא זצ"ל), שאם היה בפולין אחד שהיה עושה כמוהו בעבודתו הקדושה להרבות כ"כ בכאלו תפילות ובקשות כפי שעשה בקבר רחל, היו ניצולים מגזירת ההשמדה שעברה עליהם במלחמה"ע.

הקושי שלו בבית הרפואה

כן הוזכר את שהבאנו לאחרונה שאמר לו הגר"ד בהיותו בבית הרפואה, שעיקר הקושי שלו לשהות שם הוא שאין יכול לצייר בדמיונו לפני התפילה איך שהולך משם עד מקום המקדש, כמו שהיה רגיל לצייר כן בדעתו בהיותו בבית מדרשו (שמעם ידע הדרך למקום המקדש, אך מבית הרפואה לא ידע הדרך). ואף כששכב בבית הרפואה מחובר לאינפוזיית וכו', לא התאונן כלל על כאביו, (ואמר בשמחה שמרגיש טוב וכו'), אלא שהצטער שכיון שידו תפוסה במכשירים אין הוא יכול להחזיק כוס של ברכת המזון בידו.

רפואה למחלה הידועה ע"י הנחת תפילין עוד הזכיר המעשה שראה בעצמו שהגיע אליו בחור חילוני שהיתה לו המחלה הידועה רח"ל על ידו במקום הנחת תפילין, והיתה המחלה ניכרת באופן בולט על ידו, ואמר לו להניח תפילין ועי"ז יתרפא מהמחלה ללא שום טיפול אצל רופא, וכן הוה.

כחו הגדול להציל עובדי ישראל

וכן סיפר שראה בעצמו הרבה מאד סיפורים (כמעט בכל יום) שהיה מורה לאמהות שהרופאים הורו להן להפיל עוברן (מחמת שהעובר חולה וכדו') ותמיד היה מבטיח להן בהבטחה גמורה שהעובר יהיה בריא (וכן היו כמה מבאי ביהמ"ד דידן ששלח מורנו אליו עם מקרים כאלו והבטיח כנ"ל), והיה לו בזה סייעתא דשמיא נוראה, והציל בזה המוני עוברים ממיתה. ופעם גילה למורנו הסוד והכח שיש בידו איך להציל עובדי ישראל באופן שלמעלה מדרך הטבע (וכנ"ל שתמיד היה מדבר מענין זה בגדול החיוב להוליד בנים רבים לעולם בכל דרשה שהיה דורש ברכים אף במקומות שלא היה שום קשר לענין זה).

סדר יומו ועיקר מעלתו של הגה"צ זצ"ל והדגיש מורנו שעיקר שבחו וגדולתו של הגר"ד הוא בזה שכל ימיו מסר הגר"ד נפשו על התורה והתפילה ועבודה"י ובעבודת היחודים הק', בפשטות ובתמימות הגמור, ולמד כל היום כשהוא מעוטף בטו"ת (כשלא היה אנוס), ובלילה למד עם חברותות ושיעורים עד חצות הלילה.

ענין מדותיו הנאצלות

והיה מופלג במדות טובות בענוה ובשפלות כלפי כל אחד, באופן שאין לשער ואין לתאר, שהיה סובל כל אדם, והיה מקרב כל אחד, והיה מחזיר רשעים גמורים עי"ז בתשובה, ופעל ושלח שלוחים להציל מבנות ישראל שנשבו בין הגוים במס"י, והיה מתפלל שעות ארוכות שמו"ע אף כשסביבו עשו אנשים רעש, וסבל הכל (ואף אם היה לפעמים גוער לצורך היה זה בנעימות ובמתיקות), והיתה לו עבודת המידות גדולה בזה שהיה נח וסבלן עצום לכל אחד באופן מופלג, ולא היה מקפיד שמשמשים בספריו וכו', והיה דלתו פתוחה לכל.

דודי ירד לגנו לרעות בגנים וללקוט שושנים בערב סוכות וקיים הבורא מצוות ולקחתם לכם פרי עץ הדר זה צדיק הדור כמבואר בזהר וזכות הצדיק תגן בעדנו לכל הישועות אמן.

דברי מורנו בליל יו"ט א' דסוכות על מורו ורבו וידיד נפשו הגדול הגה"צ ר' דוד שלום ב"ר יוסף יהודה נעים בצרי זצ"ל נלב"ע ערב חג הסוכות תשפ"ז

מחמת קדושת היו"ט לא הספידו, רק סיפר דברי שבח ומעשי הצדיקים שמוותרים אף יו"ט. האופן שנגעשה חתן אצל הגר"ס מוצפי זצ"ל סיפר מורנו שהטעם והאופן שזכה הגה"צ ר' דוד להיות חתנו של הגה"צ ר' סלמאן מוצפי זצ"ל, היה מפאת השסכים לבקשת חותנו שיתחיל ללבוש בגדי לבן בשב"ק, שזה היה דבר קשה לשאר בחורים, ובראותו גודל ביטולו לקחו לחתן, ולמד עמו חותנו את כל הזוה"ק בעיון עם המפרשים (אך לא חפץ ללמוד עמו כתבי הארז"ל מחשש שמא ישעה בכוונתו ואינו יכול ליקח אחריות על זולתו, כי טעות בכוונת הר"ז חורבן לכל העולמות).

מופת עצום, עד ששמע מורנו מהגה"צ המקובל ר' שמואל דרוז זצ"ל (חברותא של הגה"צ ראש המקובלים הגר"י כדורי זצ"ל) שהכיר את הבל"י עוד ממקום מגוריו בבבל (עיראק), ומעיד שכל מה שכתב הבל"י בספרו (מנחת יהודה רוחות מספרות) על הדיבוקים שהוציא ומה שסיפרו לו וכו', והעיד בזה הגה"צ הנ"ל שלא היה זה אלא חלק קטן מהדיבוקים שהוציא. וכן סיפר מורנו שהיה בעירו רגילות שהנשים היו לוקחות בבוקר את ילדיהם הקטנים כשלא הרגישו בטוב (כרגיל אצל הילדים) אל ביתו של הבל"י, והיו עומדים בשורה לפני פתח ביתו, (וממש היה כמו שרגילים היום לקחת הילדים לקופת חולים כשאנשים מרגישים בטוב), והוא בחזרתו מתפילת שחרית היה מברך כל אחד ונותן קמיע המתאים עבורו, והיו רואים שם ישועות גדולות, והיה מכוון בזה לקיים מצות קידוש ה' (וכמו שכותב כן תלמידו הגה"צ הר"י כדורי בהסכמה לספר תמים תהיה מהגה"צ ר' יעקב הלל שליט"א, שיש לכון בכל הקמיעות שכותב לקיים בזה מצות ו'ונקדשתי בתוך בני ישראל', לקדש שמו הגדול ברכים, ולכן בזה העלאת הרפ"ח ניצוצים וכו' השייכים למצוה רבה זו, וכן הראה לו הגר"ד קמיעות שהניח עליו זקינו הבל"י בהיותו ילד קטן), אך חתנו הגה"צ ר' סלמאן לא המשיך בדרכו ולא היה מקבל קהל לברכה וישועה, אלא היה עוסק כל היום בעבודת הקודש בהצנע לכת עם ה' אלקיו, ובתפילות ארוכות בכוונות ויחודים.

ב' העבודות של הבית לחם יהודה (רבי יהודה פתייה) ושל הגר"ס אצל הגר"ד

וסיפר ששאלו פעם את ר' סלמאן מדוע אינו הולך בדרך רבו הבל"י לקבל את בני"י ולהושיעם מצרותיהם, וענה ר' סלמאן וגילה לשואל (שכנראה היה אדם חשוב שהוצרך לענות לו), ש'תאמין לי שבתפילה אחת עם כל הכוונות של הרש"ש וכו' שאני מכוין הרי אני פועל ישועות לבני"י יותר מאשר אם הייתי מקבלם', [שאינו עולמים להפריע לו מעבודת קדשו בתפילה], וסיים מורנו שאצל ר' דוד היו שני העבודות (כמו אצל זקינו הבל"י), הן עבודתו בתפילות ארוכות עם כוונות כל ימי חייו, והן בקבלת קהל לברכה וישועה.

תחייה"מ שהחיה הגר"ס את חותנו הבל"י וסיפר מורנו שאף שר' סלמאן זצ"ל היה מסתיר עצמו וכחו הרוחני לפעול ישועות כנ"ל, מ"מ גם הוא היה כחו גדול בפעולת ישועות (כשהיה נצרך לכך ולא היה אחר שיעשה זאת, בבחי' מצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים), וסיפר בזה על מופת עצום שפעל להחיות את רבו הבל"י אחר שקבע הרופא שכבר יצאה נשמתו, ובא לשם תלמידו ר' סלמאן במהירות והורה לקחתו מהרה לבית החולים שערי צדק ולהורות לרופאים להכותו במכות חשמל עד שיתעורר וישוב לתחיה, ואמר על עצמו שהוא ילך אל הכותל המערבי ושם יפעל שישוב רבו הבל"י לתחיה, מחמת שהשיג ברוח קדשו שעדיין לא הגיע זמנו האמיתי למות, מחמת שעדיין לא גמר את כתיבתו והדפסת ספרו הבל"י על הזוה"ק, וע"כ עליו לקום ולגמור את כתיבת ספרו, וכן יזכה להוליד עוד וולד (וכן היה בפועל כמו שהשיג ר' סלמאן ברוח קדשו).

דרכו הק' בתפילותיו בארוכה בכוונות וסיפר שדרכו של הגר"ד היתה שכל שמו"ע הן בלחש והן בחזרה היו באריכות גדולה בכוונות, כשעה כל שמו"ע, וביחד היו כל ג' התפילות נמשכים קרוב לחסידים הראשונים שהיו מתפללים תשע שעות ביום, וראה בסידורו שכתב בעצמו שמיום שהתחיל להתפלל בכוונות לא ביטל תפילה בכוונות אף פעם, מלבד פ"א שלא היה לו סידור באונס, וכן נהג עד סמוך לפטירתו שהיה אנוס ממש מחמת חליו, וגם אז השתדל לכון מה שיכל, ובתחילת חליו היה מאריך בשמו"ע יותר מהרגיל כמה שעות מחמת הקושי, והיה מתפלל עם כל הכוונות בפרטי פרטות, כשיטת המקובלים הספרדים שסברו כן, (עיי' בספר דהגר"ש דיבולצקי זצ"ל), ובבחי' זו היה 'מכוין הדור' שלא ראינו כמעט כזאת.

עבודתו הגדולה בתיקון חצות בבכיות עוד סיפר שהיה בוכה הרבה על צער השכינה בכל עת מצוא, והיה מרבה להתענות ועסק הרבה בתיקוני היסוד (בפרט בימי השוכב"ם ובחודש אלול וכו'), והיה עושה הכל עבור תיקון השכינה, ופ"א סיפר למורנו שחמיו